

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 5 sierpnia 2024 r.

Poz. 3832

UCHWAŁA NR XVIII.69.K.2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 24 lipca 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr 18/III/24 Rady Gminy Siemyśl z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr 18/III/24 Rady Gminy Siemyśl z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w części:
- 1) załącznika Nr 1 rubryka VIII. Oświadczenia w zakresie wyrażenia: „a także że znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 Kodeksu karnego”;
 - 2) załącznika Nr 3 w zakresie wyrażenia: „a także znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 Kodeksu karnego”;
 - 3) załącznika Nr 1 rubryka VIII. Oświadczenia w zakresie wyrażenia: „Oświadczam, że rozpoczęcie postępowania zakupowego nastąpi w terminie 12 miesięcy od daty udostępnienia wstępnej promesy (wpisać TAK lub NIE)”;
 - 4) załącznika Nr 1 rubryka VIII. Oświadczenia w zakresie wyrażenia: „Oświadczam, że posiadam wkład własny w ramach zadania, który wynosi minimum 2% całkowitych wydatków (wpisać TAK lub NIE)”.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr 18/III/24 Rady Gminy Siemyśl z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 26 czerwca 2024 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek

samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem kompetencyjnym wynikającym z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.), z uwagi na nałożenie na beneficjenta dotacji obowiązku składania wraz z wnioskiem o udzielenie dotacji, oświadczenia o znajomości odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu karnego, które nie znajdują oparcia w obowiązujących przepisach. Ponadto pozostałe oświadczenia tj. w zakresie rozpoczęcia postępowania zakupowego jak również o posiadaniu wkładu własnego w ramach zadania, które nie znajdują odniesienia w części normatywnej przedmiotowej uchwały.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Siemyśl pismem z dnia 10 lipca 2024 r. (znak: K.420.33.2024). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 24 lipca 2024 r. oraz, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu we wskazanym wyżej terminie. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa wniesienia wyjaśnień, ani też z prawa uczestniczenia w posiedzeniu.

Rozpoznając badaną uchwałę Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr 18/III/24 Rady Gminy Siemyśl z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków została podjęta z istotnym naruszeniem art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, ze zm.), co implikuje stwierdzenie jej nieważności w części wskazanej w sentencji niniejszej uchwały.

Kolegium Izby na wstępie wskazuje, że zgodnie z zasadą praworządności wynikającą z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”. Oznacza to, że każde działanie organu władzy musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Działanie na podstawie i w granicach prawa to działanie organu, który na podstawie przepisu prawa jest właściwy, i którego działanie oparte jest na przepisie prawa, który daje umocowanie do jego podjęcia.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Korzystając z upoważnienia ustawowego organ stanowiący Gminy Siemyśl określił zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Siemyśl. W załączniku nr 1 badanej uchwały określono wzór wniosku o udzielenie dotacji, w tym w VIII. Oświadczenia przewidziano oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia o treści

„Oświadczam, że wszystkie dane ujęte we wniosku i załącznikach są zgodne ze stanem faktycznym, a także że znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 Kodeksu karnego (wpisać TAL lub NIE)”.

W ocenie organu nadzoru powyższe wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do kształtowania zakresu przedmiotowego uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

W myśl art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138), odbieranie oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej jest możliwe wówczas, jeśli przewiduje to ustawa. W ocenie Kolegium Izby żądanie złożenia przez beneficjenta dotacji przytoczonego wyżej oświadczenia - w części "że znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 Kodeksu karnego" - nie znajduje oparcia w przepisach prawnych wskazanych w podstawie prawnej przedmiotowej uchwały. Żaden ze wskazanych w niej przepisów, w tym w szczególności przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nie przewidują możliwości nakładania przez organ stanowiący gminy na wnioskodawcę obowiązku złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej czy też o posiadaniu wiedzy odnośnie do takiej odpowiedzialności. Nałożenie takiego obowiązku może mieć miejsce wyłącznie wtedy, gdy przepis ustawy taką możliwość przewiduje. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w wyroku wydanym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie z dnia 4 marca 2015 r. (sygn. akt I SA/Kr 52/15), cyt.: *„Słuszne jest zatem stanowisko prezentowane w orzecznictwie, że jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas – w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji - możliwym byłoby odwoływanie się przez organ do pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), czy złożenia oświadczenia o posiadaniu wiedzy odnośnie do takiej odpowiedzialności. Wskazane przepisy (...) nie przewidują takiej możliwości, zaś ustawowego upoważnienia dla organu stanowiącego gminy w tym zakresie nie można domniemywać”.*

Mając powyższe na uwadze oraz przepisy wynikające z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1991 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) stanowiące, iż o nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie stwierdziło nieważność uchwały w części dotyczącej oświadczenia w zakresie wyrażenia o treści: „a także że znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 Kodeksu karnego”, zawartego w załączniku nr 1 badanej uchwały (wzór wniosku). Wobec powyższego, Kolegium stwierdziło również nieważność w zakresie wyrażenia: „a także znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 Kodeksu karnego zawartego w załączniku Nr 3 do uchwały (wzór formularza rozliczenia dotacji).

Odnosząc się do pozostałych kwestii wskazanych we wszczęciu postępowania nadzorczego w zakresie oświadczeń zawartych w załączniku nr 1 uchwały tj. oświadczeń o rozpoczęciu postępowania zakupowego w terminie 12 miesięcy od daty udostępnienia wstępnej promesy jak również o posiadaniu wkładu własnego w ramach zadania, który wynosi minimum

2% całkowitych wydatków, w ocenie organu nadzoru nie znajdują one odniesienia w części normatywnej badanej uchwały, co pozostaje w sprzeczności z zasadami precyzji i komunikatywności przepisów prawnych wyrażonych w zasadach techniki prawodawczej.

W ocenie organu nadzoru ww. oświadczenia są niezrozumiałe dla adresatów uchwały (beneficjentów dotacji) i naruszają wskazane wyżej zasady wyrażone w art. 6 w zw. z art. 143 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z § 6 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie zasad techniki prawodawczej, przepisy aktu prawa miejscowego należy redagować tak aby w sposób niebudzący wątpliwości wyrażały intencję prawodawcy. Tym samym należało stwierdzić nieważność oświadczeń zawartych w załączniku Nr 1 w rubryce VIII. Oświadczenia w zakresie wyrażen: „Oświadczam, że rozpoczęcie postępowania zakupowego nastąpi w terminie 12 miesięcy od daty udostępnienia wstępnej promesy (wpisać TAK lub NIE) oraz „Oświadczam, że posiadam wkład własny w ramach zadania, który wynosi minimum 2% całkowitych wydatków (wpisać TAK lub NIE)".

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski